

KAM BI ŠEL, DA BI ZNAL?

pesmi Vera Albreht
glasba Lorena Mihelač

Vera Albreht, Lorena Mihelač
KAM BI ŠEL, DA BI ZNAL?

Izbor pesmi in spremna beseda: Jasna Švajger
Ilustracije: Ivo Karin in Ana Zrimšek (Zasebni družinski vrtec Ringa Raja, Novo mesto)

Jezikovni pregled: Marinka Cerinšek

Oblikovanje in prelom: Ivo Šteblaj

Založil Šolski center Novo mesto
Natisnil BS team, tiskarske storitve

Naklada 80 izvodov
Cena izvoda: 10,00 €

Novo mesto, 2023

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

784.67

MIHELAČ, Lorena

Kam bi šel, da bi znal? [Glasbeni tisk] / pesmi Vera Albreht ; glasba Lorena Mihelač ; [izbor pesmi in spremna beseda Jasna Švajger ; ilustracije Ivo Karin in Ana Zrimšek (Zasebni družinski vrtec Ringa Raja, Novo mesto)]. - Novo mesto : Šolski center, 2023

ISMN 979-0-709057-92-4

COBISS.SI-ID 150372611

Vsebina

Uvod

POMLADNA

VRT

LISIČKA

POLŽEK HIŠICO IMA

PUTKA TOŽI PUTKO

NAŠA PSIČKA

MLADI KUHARJI

KAJ IMAMO

ČRKE

ŠKRATEK

PINGVINI

ZIMSKA

SNEŽENI MOŽ

USPAVANKA

Otroška poezija odpira vrata v svet umetniške besede

Uvod

Vera Albreht (1895–1971), pesnica, pisateljica, publicistka in prevajalka, je številna dela posvetila otrokom. V okviru projekta »Pozabljena polovica Novega mesta« je bila izbrana med trinajst izjemnih žensk, ki so s svojim umetniškim, znanstvenim in javnim delovanjem pomembno zaznamovale zgodovino Novega mesta.

Zbirka devetnajstih otroških pesmi z naslovom »*Kam bi šel, kam bi šel?*«, ki je izšla leta 2019 z ilustracijami novomeške ilustratorke Tee Skupek v založbi Slavističnega društva Dolenjske in Bele krajine, je izjemen primer igrivih, navihanih in iskrih otroških pesmic, s katerimi Vera Albreht nagovarja tako najmlajše otroke kot tudi starejše z vsebinami, ki so jim prijazne in jih vzpodbujajo k odkrivanju sveta okoli sebe.

Iz nabora slovenskih zborovskih skladb je razvidno, da skladatelji večinoma iščejo besedila pesmi za otroške in mladinske skladbe med deli najbolj znanih ustvarjalcev mladinske poezije iz predvojnega obdobja (npr. pesmi Otona Župančiča, Dragotina Ketteja in Srečka Kosovela ...) in povojnega obdobja (npr. Neža Maurer, Tone Pavček ...). Žal med najpogosteje uglasbenimi besedili ni otroških pesmi Vere Albreht, tako da ostajajo večinoma pozabljene in spregledane.

Po mnenju skladatelja Tomaža Habeta imamo »Slovenci veliko otroške in mladinske poezije, a za uglasbitev jih je primerna mogoče le tretjina«, saj so besedila »premočna«, to pa vpliva na spevnost skladbe (2013; 55).¹ Pa vendar besedila pesmi Vere Albreht vsebujejo vse lastnosti, primerne za uglasbitev, kar kaže tudi dejstvo, da so nekaj njenih pesmi (med temi tudi nekatere iz zbirke »*Kam bi šel, kam bi šel?*«) uglasbili znani skladatelji (Lojze Krajncan, Slavko Mihelčič, Peter Lipar, Karol Pahor, Peter Šavli ...) in so bile izvedene na revijah otroških in mladinskih pevskih zborov.

Pred vami je zbirka štirinajstih uglasbenih pesmi »*Kam bi šel, da bi znal?*«, ki so glede na vsebino besedila in glasovni obseg primerne tako za mlajše kot za starejše otroke. Klavirska spremljava pesmic je zmerne težavnosti.

Z novo zbirko pesmic »*Kam bi šel, da bi znal?*« želimo prikazati bogastvo poezije Vere Albreht, jo predstaviti vzgojiteljem, učiteljem, zborovodjem, vsem ljubiteljem zborovskega petja in širši publiki. Želimo, da bi te pesmice našle pot do srca vseh, ki ljubijo poezijo in petje, predvsem pa da bi se s petjem teh pesmic poklonili izjemni ustvarjalnosti Vere Albreht.

V Novem mestu, aprila 2023

dr. Lorena Mihelač

¹Žvar, D. (2013). Tomaž Habe: Najpomembnejša je melodika, ki je v meni. V: Glasba v šoli in vrtcu. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo, letnik XVII, št. 1–2, str. 54–58.

Pomladna

(Vera Albreht)

Lorena Mihelač

The first system of the musical score is in 2/4 time with a key signature of one sharp (F#). It consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line has four measures of music with lyrics underneath. The piano accompaniment is written for both the right and left hands, with the right hand playing chords and the left hand playing a simple bass line.

Kam bi šel, kam bi šel? Sne - žec po - vpra - šu - je,
Brž od - tod, brž na pot, ve - trič ga pri - ga - nja,
Smo že tu, smo že tu, žvr - go - li - jo ptič - ke,
Ju - hu - hu, ju - hu - hu, glas gre po li - va - di;

Piano

The second system of the musical score continues the piece. It is marked with a '5' above the first measure of the vocal line. The vocal line has four measures of music with lyrics underneath. The piano accompaniment continues with chords in the right hand and a bass line in the left hand.

5
son - ce mi ne da mi - ru, ves dan me za - le - zu - je.
kaj ne vi - diš, da pov - sod brst - je še od - ga - nja?
pri - pe - lja - le spet do - mu so nas pe - rut - nič - ke.
pri - di - te, po - mlad je tu, bo - so - pet - ci mla - di!

Pno.

POMLADNA

KAM BI ŠEL, KAM BI ŠEL?
SNEŽEC POVPRASHUJE,
SONCE MI NE DÁ MIRU,
VES DAN ME ZALEZUJE.

BRŽ ODTOD, BRŽ NA POT,
VETRIČ GA PRIGANJA,
KAJ NE VIDIŠ, DA POVSOD
BRSTJE ŽE ODGANJA?

SMO ŽE TU, SMO ŽE TU,
ŽVRGOLIJO PTIČKE,
PRIPELJALE SPET DOMU
SO NAS PERUTNIČKE.

JUHUUU, JUHUUU,
GLAS GRE PO LIVADI;
PRIDITE, POMLAD JE TU,
BOSOPETCI MLADI!

Vrt

(Vera Albreht)

Lorena Mihelač

Piano

R - de - ča gre - di - ca, kot tvo - ja li - ca, o - krog nje pe - lje be - la ste -
Zvi - ja - joč slak - pa se v son - ce o zi - ra pa - del bi, da se na plot ne - o -
Zvon - či - ca ki - ma, po - ton - ka se sme - je, niz - ka mar - je - ti - ca v soln - cu se

The first system of the musical score for 'Vrt' is in 3/4 time and G major. It features a vocal line and a piano accompaniment. The piano part consists of a simple bass line in the left hand and chords in the right hand.

Pno.

4

zi - ca, oz - ka in meh - ka s pe - skom po -
pi - ra. Tu - li - pan pi - san se rav - no
gre - je, na vse stra - ni li - 'lja vrat iz - te -

The second system continues the musical score. It includes the vocal line and piano accompaniment. The piano part maintains the same accompaniment style as the first system.

2

Pno.

6

su - ta v ko - tu je grm kot ži - da - na ru - ta,
dr - ži, ma - če - ha kne - bu o - bra - ča oči,
gu - je: "Ka - te - ra, ka - te - ra pa v yr - tu kralju - je?"

The third system concludes the musical score. It features the vocal line and piano accompaniment. The piano part ends with a final chord in the right hand and a simple bass line in the left hand.

VRT

RDEČA GREDICA, KOT TVOJA LICA,
OKROG NJE PELJE BELA STEZICA,
OZKA IN MEHKA S PESKOM POSUTA . . .
V KOTU JE GRM KOT ŽIDANA RUTA,
ZVIJAJOČ SLAK PA SE V SOLNCE OZIRA,
PADEL BI, DA SE NA PLOT NE OPIRA.
TULIPAN PISAN SE RAVNO DRŽI,
MAČEHA K NEBU OBRAČA OČI,
ZVONČNICA KIMA, POTONKA SE SMEJE,
NIZKA MARJETICA V SOLNCU SE GREJE,
NA VSE STRANI LILIJA VRAT IZTEGUJE:
»KATERA, KATERA PA V VRTU KRALJUJE?«

Lisička

(Vera Albreht)

Lorena Mihelač

Piano

Zdaj li - sič - ka je si - ro - ta: za - sne - že - na vsa so po - ta,
Rep ko - šat ji sneg po - me - ta, tač - ka v ga - zi se za - ple - ta,
Pe - te - lin - ček na gre - di - ci pa za - po - je v brk li - si - ci:

5

Pno.

v yas ne mo - re do ko - ko - ta joj in aj!
ven ne mo - re iz za - me - ta, kaj bo, kaj?
"Ki - ki - ri - ki! Kdaj boš, stri - na že pri - šla po pe - te - li - na?"

(Govorjeno: Saj sem debel, da je kaj!)

LISIČKA

ZDAJ LISIČKA JE SIROTA:
ZASNEŽENA VSA SO POTA,
V VAS NE MORE DO KOKOTA,
JOJ IN AJ!

REP KOŠAT JI SNEG POMETA,
TAČKA V GAZI SE ZAPLETA,
VEN NE MORE IZ ZAMETA,
KAJ BO, KAJ?

PETELINČEK NA GREDICI
PA ZAPOJE V BRK LISICI:
»KIKIRIKI! KDAJ BOŠ, STRINA,
ŽE PRIŠLA PO PETELINA?
SAJ SEM DEBEL, DA JE KAJ!«

Polžek hišico ima

(Vera Albreht)

Lorena Mihelač

Pol - žek hi - ši - co i -
Sli - nar La - zar je brez
Pol - žek pa je ves iz
Pa je os - ter mraz pri-

Piano

8

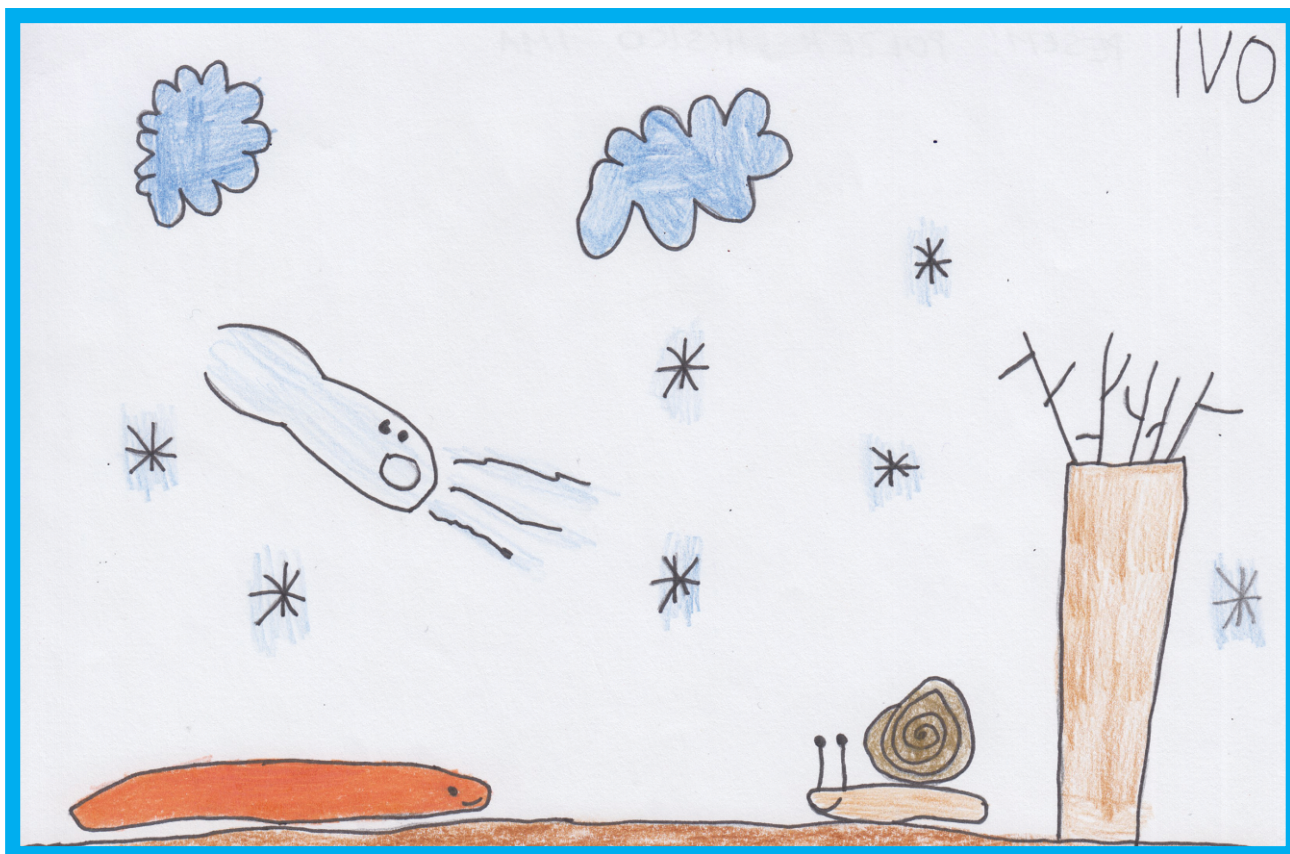
ma, a pre - maj - hna je za dva. Vse po - let - je
nje, na po - sve - te k polž - ku gre, brat - ca si - ve -
se - be: "Kam naj vtak - nem zdaj še te - be? Sam sem v le - tu
tis - nil, pol - žek se je v hi - šo stis - nil, pu - stil si - ve -

Pno.

15

je gra - dil, da bo zi - mo v nji pre - bil.
ga o - biš - če, pro - si ga za pre - no - čiš - če.
se po - til, ko sem hi - ši - co gra - dil."
ga je brat - ca zu - naj - in za - pah - nil vrat - ca.

Pno.

POLŽEK HIŠICO IMA

POLŽEK HIŠICO IMA,
A PREMAJHNA JE ZA DVA.
VSE POLETJE JE GRADIL,
DA BO ZIMO V NJI PREBIL.

SLINAR LAZAR JE BREZ NJE,
NA POSVETE K POLŽKU GRE,
BRATCA SIVEGA OBIŠČE,
PROSI GA ZA PRENOČIŠČE.

POLŽEK PA JE VES IZ SEBE:
»KAM NAJ VTAKNEM ZDAJ ŠE TEBE?
SAM SEM V LETU SE POTIL,
KO SEM HIŠICO GRADIL.«

PA JE OSTER MRAZ PRITISNIL,
POLŽEK SE JE V HIŠO STISNIL,
PUSTIL SIVEGA JE BRATCA
ZUNAJ – IN ZAPAHNIL VRATCA.

Putka toži putko

(Vera Albreht)

Lorena Mihelač

ritard.----- *a tempo*

Put - ka put - ko je to - ži - la: "Grah - ka je čez plot sko - či la! Čop - ka ov - sa

Piano

8

ni zo - ba la! Jar - čka gre - do raz - ko - pa la! Pu ta piš - čet ni vo - di - la! Ko - ka jaj - čka

Pno.

14

ritard.-----

ni zva - li - la!" Ta je ta - ka, ta je ta - ka, ko - ko - daj - sa - la je vsa - ka. Pe - te - lin - ček pri - ko

Pno.

22

ritard.-----

ra - ka, iz teg - ne vrat, za ki - ki - ri - ka: "Bo že ko - nec

Pno.

28

kri - ka in yi - ka! Vse e - na - ke, vse e - na - ke!"

Pno.

PUTKA TOŽI PUTKO

PUTKA PUTKO JE TOŽILA:

»GRAHKA JE ČEZ PLOT SKOČILA!«

»ČOPKA OVSA NI ZOBALA!«

»JARČKA GREDO RAZKOPALA!«

»PUTA PIŠČET NI VODILA!«

»KOKA JAJČKA NI ZVALILA!«

TA JE TAKA, TA JE TAKA,
KOKODAJŠALA JE VSAKA.

PETELINČEK PRIKORAKA,
STEGNE VRAT, ZAKIKIRIKA:

»BO ŽE KONEC KRIKA IN VIKA!

SAJ STE DANES KAKOR SRAKE!

VSE ENAKE, VSE ENAKE!«

Naša psička

(Vera Albreht)

Lorena Mihelač

Na bla - zi - ni,
Če - prav v iz - bi
Kdo ji ven - dar
O - čke od - pi - ra

Piano

6
v dnu ko - tič - ka, je za - spa - la na - ša psič - ka. Le kaj ne - ki vse dan sa - nja,
tr - dno aj - čka, že - ne mor - da v po - lju zaj - čka? Mar po - zdrav - lja go - spo - dar - ja,
spet na - ga - ja, da še v spa - nju glas - no la - ja? z dol - gi - mi u - še - si stri - že,
jih za - pi - ra sa - nja od ju - tra do ve - če - ra zvi - ta v ko - tu kot po - tič - ka

Pno.

11
ko z no - ži - ca - mi od - ga - nja?
ko z rep - kom ob tla u - dar - ja?
kost o - bi - ra, ne - kaj li - že,
na - ša ma - la, rja - va psi - čka.

Pno.

NAŠA PSIČKA

NA BLAZINI, V DNU KOTIČKA,
JE ZASPALA NAŠA PSIČKA.
LE KAJ NEKI VES DAN SANJA,
KO Z NOŽICAMI ODGANJA?
ČEPRAV V IZBI TRDNO AJČKA,
ŽENE MORDA V POLJU ZAJČKA?
MAR POZDRAVLJA GOSPODARJA,
KO Z REPKÒM OB TLA UDARJA?
KDO JI VENDAR SPET NAGAJA,
DA ŠE V SPANJU GLASNO LAJA?
Z DOLGIMI UŠESI STRIŽE,
KOST OBIRA, NEKAJ LIŽE,
OČKE ODPIRA, JIH ZAPIRA,
SANJA OD JUTRA DO VEČERA
ZVITA V KOTU KOT POTIČKA
NAŠA MALA, RJAVA PSIČKA.

Mladi kuharji

(Vera Albreht)

Lorena Mihelač

Cin - ca, can - ca, con - ca, mi ku - ha - mo brez
Cin - ca, can - ca, con - ca, naš o - genj je od
Cin - ca, can - ca, con - ca, pri - ne - se naj Po
Cin - ca, can - ca, con - ca, po - zvo - ni kar brez

Piano

lon - ca, iz pes - ka so po - ti - ce, po - je - mo jih brez žli - ce.
son - ca, pe - čen - ka je iz bla - ta, iz tra - vi - ce so - la - ta.
lon - ca, z gre - di - ce čo - ko - la - de, za na - še zob - ke mla - de.
zvon - ca, po - va - bi na gos - ti - jo, kar vso to - va - ri - ši - jo.

Pno.

MLADI KUHARJI

CINCA, CANCA, CONCA,
MI KUHAMO BREZ LONCA,
IZ PESKA SO POTICE,
POJÉMO JIH BREZ ŽLICE.

CINCA, CANCA, CONCA,
PRINESE NAJ POLONCA
Z GREDICE ČOKOLADE
ZA NAŠE ZOBKE MLADE.

CINCA, CANCA, CONCA,
NAŠ OGENJ JE OD SONCA,
PEČENKA JE IZ BLATA,
IZ TRAVICE SOLATA.

CINCA, CANCA, CONCA,
POZVONI KAR BREZ ZVONCA,
POVABI NA GOSTIJO
KAR VSO TOVARIŠIJO.

Kaj imamo

(Vera Albreht)

Lorena Mihelač

Musical score for the first system of 'Kaj imamo'. It features a vocal line in 2/4 time and a piano accompaniment. The piano part consists of a right-hand melody and a left-hand bass line. The lyrics are: Mi i - ma - mo me - da, Mi i - ma - mo ko - nja, ko - Mi i - ma - mo brat - ca, —

Musical score for the second system of 'Kaj imamo', starting at measure 7. It features a vocal line and a piano accompaniment. The lyrics are: me - da iz bla - ga, res pri - ja - zno gle - da, a brun - da - ti ne zna. nji - čka iz le - sa, ští - ri i ma no - ži - ce, a nič ne ko - pi - tlja. bra - tec, ta pa ta! Če - prav je še v po - vo - jih — pa se že sme - hla.

KAJ IMAMO

MI IMAMO MEDA,
MEDA IZ BLAGA,
RES PRIJAZNO GLEDA,
A BRUNDATI NE ZNA.

MI IMAMO BRATCA,
BRATEC, TA PA TA!
ČEPRAV JE ŠE V POVOJIH,
PA SE ŽE SMEHLJA.

MI IMAMO KONJA,
KONJIČKA IZ LESA,
ŠTIRI IMA NOŽICE,
A NIČ NE KOPITLJA.

Črke

(Vera Albreht)

M.M. ♩ = 168

Lorena Mihelač

M.M. ♩ = 168

Piano

Jo - če, sto - če Ma - ja ma - la: "Nik - dar

The first system of the musical score for 'Črke' by Vera Albreht, arranged by Lorena Mihelač. It features a vocal line and a piano accompaniment. The key signature is B-flat major (two flats) and the time signature is 3/4. The tempo is marked 'M.M.' (Moderato) with a quarter note equal to 168 beats per minute. The vocal line begins with a whole rest, followed by a series of quarter notes: G4, A4, Bb4, C5, Bb4, A4, G4, F4, E4, D4. The piano accompaniment starts with a whole rest in the right hand and a series of quarter notes in the left hand: Bb3, C4, D4, E4, F4, G4, F4, E4, D4, C4. The lyrics are 'Jo - če, sto - če Ma - ja ma - la: "Nik - dar'.

8

Pno.

črk ne bom po - zna - la! To so čač - ke vsa - ke vr - ste če na-

The second system of the musical score. The vocal line continues with quarter notes: C4, Bb3, A3, G3, F3, E3, D3, C3, Bb2, A2, G2, F2, E2, D2, C2. The piano accompaniment continues with quarter notes in the right hand: D4, E4, F4, G4, F4, E4, D4, C4, Bb3, A3, G3, F3, E3, D3, C3. The lyrics are 'črk ne bom po - zna - la! To so čač - ke vsa - ke vr - ste če na-'.

16

Pno.

šte - jem jih na pr - ste pe - tih rok, še - le te - daj je te

The third system of the musical score. The vocal line continues with quarter notes: C2, Bb1, A1, G1, F1, E1, D1, C1, Bb0, A0, G0, F0, E0, D0, C0. The piano accompaniment continues with quarter notes in the right hand: D4, E4, F4, G4, F4, E4, D4, C4, Bb3, A3, G3, F3, E3, D3, C3. The lyrics are 'šte - jem jih na pr - ste pe - tih rok, še - le te - daj je te'.

♩ = 96

24

čud - ne zme - de kraj! Ta je go - la, ta i ma hla - če, vsa - ka kli - če se dru - ga - e.

♩ = 96

31

Ta i ma stre - ho, dru - ga pi - ko, kdo naj ra - zvo - zla ra zli - ko?" Pred oč - mi se

♩ = 168

37

ji za - ma - je, vr - že svin - čnik v kot jo - ka - je: "Nik - dar črk ne

45

bom lo - či - la, do - kler v šo - lo bom ho - di - la!" Sli - ši jok in

53

pri - hi - ti kMa - ji pr - va čr - ka "I"... "Le za-čni-va,

Pno.

♩ = 96

60

po-te-gni-va! Da-nes sem še ma-lo kri-va, bo že bo-lje, zme-rom bo-lje, sa mo ma-lo

Pno.

66

do-bre vo lje, zdaj na-pra vi mi še pi-ko, maj-hno, ne ta - ko ve-li-ko! Prav nad gla-vo

Pno.

72

naj sto-ji. Vi-diš zdaj sem čr-ka I!" Za njo v gos - te pri - dr - ve

Pno.

♩ = 168

79

kma - lu U in O in E ... Ma - ja pi - še, pi - še, pi - še,

Pno.

87

gri - ze svin - čnik, lo - ke ri - še. Ko bo čr - ke

Pno.

93

vse po - zna - la, Ci - ci - ba - nu bo pi - sa - la.

Pno.

ČRKE

JOČE, STOČE MAJA MALA:
»NIKDAR ČRK NE BOM POZNALA!
TO SO ČAČKE VSAKE VRSTE:
ČE NAŠTEJEM JIH NA PRSTE
PETIH ROK, ŠELE TEDAJ
JE TE ČUDNE ZMEDE KRAJ!
TA JE GOLA, TA IMA HLAČE,
VSAKA KLIČE SE DRUGAČE.
TA IMA STREHO, DRUGA PIKO,
KDO NAJ RAZVOZLA RAZLIKO?«
PRED OČMI SE JI ZAMAJE,
VRŽE SVINČNIK V KOT JOKAJE:
»NIKDAR ČRK NE BOM LOČILA,
DOKLER V ŠOLO BOM HODILA!«
SLIŠI JOK IN PRIHITI
K MAJI PRVA ČRKA »I« ...
»LE ZAČNIVA, POTEGNIVA!
DANES SEM ŠE MALO KRIVA,
BO ŽE BOLJE, ZMEROM BOLJE,
SAMO MALO DOBRE VOLJE,
ZDAJ NAPRAVI MI ŠE PIKO,
MAJHNO, NE TAKO VELIKO!
PRAV NAD GLAVO NAJ STOJI.
VIDIŠ – ZDAJ SEM ČRKA I!«
ZA NJO V GOSTE PRIDRVE
KMALU U IN O IN E . . .
MAJA PIŠE, PIŠE, PIŠE,
GRIZE SVINČNIK, LOKE RIŠE.
KO BO ČRKE VSE POZNALA,
CICIBANU BO PISALA.

Škratek

(Vera Albreht)

Lorena Mihelač

Musical score for the first system. It features a vocal line in treble clef and a piano accompaniment in grand staff (treble and bass clefs). The key signature has one flat (B-flat) and the time signature is 2/4. The lyrics are: Dol-ga bra-da, dol-gi nos, Ka-dar pa za - ču-je čri-čka, V bil-ko si - va se za-ple - te,

7

Musical score for the second system. It features a vocal line in treble clef and a piano accompaniment in grand staff. The lyrics are: ple - šast je in ho - di bos, tra - va mu je brž pri - vzdi - gne ga, mo - žič - ka, da ve - sel po škra - tek naš vzdi - gu - je pe - te, od bo - le - sti

10

Musical score for the third system. It features a vocal line in treble clef and a piano accompaniment in grand staff. The lyrics are: do ra - men, mah mu se - ga do ko - len. tra - vi ra - ja, a - li bra - da mu na - ga - ja! škra - tek vpi - je, čri - ček y lu - knji - co se skri - je...

ŠKRATEK

DOLGA BRADA, DOLGI NOS,
PLEŠAST JE IN HODI BOS,
TRAVA MU JE DO RAMEN,
MAH MU SEGA DO KOLEN.
KADAR PA ZAČUJE ČRIČKA,
BRŽ PRIVZDIGNE GA, MOŽIČKA,
DA VESEL PO TRAVI RAJA,
ALI BRADA MU NAGAJA!
V BILKO SIVA SE ZAPLETE,
ŠKRATEK NAŠ VZDIGUJE PETE,
OD BOLESTI ŠKRATEK VPIJE,
ČRIČEK V LUKNJICO SE SKRIJE ...

Pingvini

(Vera Albreht)

Lorena Mihelač

Musical score for the first system of 'Pingvini'. It features a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line is in 2/4 time and begins with a whole rest, followed by the lyrics: 'Tam v le - de - ni do - mo - vi - ni v red po - stav - lje - Cop, cop, cop se po str - mi - ni v mor - je za - po - Ko do - bi - jo, kar že - li - jo, spet na su - ho'. The piano accompaniment consists of a right hand with chords and a left hand with a simple rhythmic pattern.

Musical score for the second system of 'Pingvini', starting at measure 6. The vocal line continues with the lyrics: 'ni sto - ji - jo kot vo - ja - ki, v dalj str mi - jo, v be - lih sraj - či - cah pin - gvi - ni. red spus - ti - jo, da si ri - bic na - lo - vi - jo, v be - lih sraj - či - cah pin - gvi - ni. pri - cap - lja - jo, vpi - je - jo in kle - pe - ta - jo in si sraj - či - ce su - ši - jo.' The piano accompaniment continues with the same rhythmic pattern as the first system.

PINGVINI

TAM V LEDENI DOMOVINI
V RED POSTAVLJENI STOJIJO
KOT VOJAKI, V DALJ STRMIJO,
V BELIH SRAJČICAH PINGVINI.

COP, COP, COP SE PO STRMINI
V MORJE ZAPORED SPUSTIJO,
DA SI RIBIC NALOVIJO,
V BELIH SRAJČICAH PINGVINI.

KO DOBIJO, KAR ŽELIJO,
SPET NA SUHO PRICAPLJAJO,
VPIJEJO IN KLEPETAJO
IN SI SRAJČICE SUŠIJO.

Zimska

(Vera Albreht)

Lorena Mihelač

Musical score for the first system of 'Zimska'. It features a vocal line and a piano accompaniment. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 2/4. The vocal line has three phrases: 'Čiv, čiv, čiv,'; 'Kra, kra, kra,'; and 'Gri, gri, gri,'. The piano accompaniment consists of chords and single notes in both hands.

Piano

"Čiv, čiv, čiv," vra - bec se na ve - ji kre - ga,
"Kra, kra, kra," se pre - re - ka vra - na, —
"Gri, gri, gri," go - lob - ček z gla - vo ki - ma, —

Musical score for the second system of 'Zimska'. It features a vocal line and a piano accompaniment. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 2/4. The vocal line has three phrases: 'Do - sti ven - dar je že sne - ga! Kje bom zdaj pro - sa do - bil?'; 'Vsa be - la je po - lja - na, do - sti je že sne - ga.'; and 'Tu - di me - ne ta - ka zi - ma nič, prav nič ne ve - se - li!'. The piano accompaniment consists of chords and single notes in both hands.

Pno.

5
"Do - sti ven - dar je že sne - ga! Kje bom zdaj pro - sa do - bil?"
"Vsa be - la je po - lja - na, do - sti je že sne - ga."
"Tu - di me - ne ta - ka zi - ma nič, prav nič ne ve - se - li!"

ZIMSKA

»ČIV, ČIV, ČIV,« --
VRABEC SE NA VEJI KREGA,
»DOSTI JE ŽE SNEGA!
KJE BOM ZDAJ PROSA DOBIL?«

»KRA, KRA, KRA,« --
SE PREREKA VRANA,
»VSA BELA JE POLJANA,
DOVOLJ JE ŽE SNEGA.«

»GRI, GRI, GRI,« --
GOLOBČEK Z GLAVO KIMA,
»TUDI MENE TAKA ZIMA

Sneženi mož

(Vera Albreht)

Lorena Mihelač

The first system of the musical score consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line is written in a treble clef with a key signature of three sharps (F#, C#, G#) and a 3/4 time signature. It begins with a whole rest for the first four measures, followed by a repeat sign and a melody of quarter notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. The piano accompaniment is written in a grand staff (treble and bass clefs) with the same key signature and time signature. It features a steady accompaniment of eighth notes in the right hand and quarter notes in the left hand. The piano part also includes a repeat sign after the first four measures.

Ej, ta mo - žak se pa
Da bi ga sne-žec pre-
Vro - ki pa pa - li - co
mož bi naj - raj - še ž njo
Tam bi vse fan - te na
Ma - mi - ca sta - ra bi
Zju - traj pa, de - ca, ej,

7

The second system of the musical score continues the vocal line and piano accompaniment. The vocal line starts with a whole note G4, followed by a half note A4, and then a quarter note B4. The piano accompaniment continues with its eighth-note accompaniment in the right hand and quarter-note accompaniment in the left hand. The piano part concludes with a double bar line.

kis - lo dr - ži, v us - tih mu pi - pa kar nič ne go - ri!
več ne te - žil, z lon - cem raz - bi - tim je gla - vo po - kril.
ču - dno dr - ži, sta - ra je me - tla; ta - ko se mi zdi:
pot si po - mel, da bi no - coj v va - si - co do - spel...
kla - nec po - gnal, sam pa v za - peč - ku bi slad - ko za - spal.
ča - ja mu da - li, v pi - pi u - ga - sli to - bak mu pri - žga - li...
to vam bo smeh. Me - sto mo - ža - ka bo lu - ža na tleh!

SNEŽENI MOŽ

EJ, TA MOŽAK SE PA KISLO DRŽI,
V USTIH MU PIPA KAR NIČ NE GORI!
DA BI GA SNEŽEC PREVEČ NE TEŽIL,
Z LONCEM RAZBITIM JE GLAVO POKRIL.
V ROKI PA PALICO ČUDNO DRŽI,
STARA JE METLA; TAKO SE MI ZDI:
MOŽ BI NAJRAJŠE Ž NJO POT SI POMEL,
DA BI NOCOJ V VASICO DOSPEL ...
TAM BI VSE FANTE NA KLANEC POGNAL,
SAM PA V ZAPEČKU BI SLADKO ZASPAL.
MAMICA STARA BI ČAJA MU DALI,
V PIPI UGASLI TOBAK MU PRIŽGALI . . .
ZJUTRAJ PA, DECA, EJ, TO VAM BO SMEH.
MESTO MOŽAKA — BO LUŽA NA TLEH!

Uspavanka

(Vera Albreht)

Lorena Mihelač

Le za - span-čkaj, pun-čka ma - la, zve-zdi - ca se je pri -
že na ne - bu vzha - ja, žej - na v yo - di - se na
span-čkaj, pun-čka mi - la, zju - traj se boš - pre - bu

Piano

5
žga - la, kma - lu se bo u - tr - ni - la, pti - čko
pa - ja, ri - bi - ca bo za - ve - sla - la, v me - se -
di - la in kyo - di - ci po - hi - te - la, zla - to

Pno.

8
v ye - ji pre - bu - di - la.
či - ni se sko - pa - la. Lu - na
ri - bi - co u - je - la. Le za -

Pno.

USPAVANKA

LE ZASPANČKAJ, PUNČKA MALA,
ZVEZDICA SE JE PRIŽGALA,
KMALU SE BO UTRNILA,
PTIČKO V VEJI PREBUDILA.
LUNA ŽE NA NEBU VZHAJA,
ŽEJNA V VODI SE NAPAJA,
RIBICA BO ZAVESLALA,
V MESEČINI SE SKOPALA.
LE ZASPANČKAJ, PUNČKA MILA,
ZJUTRAJ SE BOŠ PREBUDILA
IN K VODICI POHITELA,
ZLATO RIBICO UJELA.

Otroška poezija odpira vrata v svet umetniške besede

Vera Albreht je kot pesnica in pisateljica delovala v času, ki ni bil naklonjen umetniškemu ustvarjanju žensk, zato so se le redke med njimi uveljavile kot avtorice literature, ki jih je postavljala ob bok njihovim moškim kolegom. Lažje so se uveljavile kot pesnice in pisateljice za otroke, pri tem pa jim je bilo pogosto namenjeno predvsem objavljane v revijah za otroke (npr. *Ciciban*, od 1998 tudi *Cicido*).

Pri tem Vera Albreht ni bila izjema. Njen opus je sicer bogat, vendar doslej še ni doživel prave obravnave; besedila za otroke ostajajo prezrta tudi v literarni vedi. Ker je avtorica posebej povezana tudi z Novim mestom in drugimi kraji pod Gorjanci, smo se odločili, da se ji kot predstavnici »pozabljene polovice Novega mesta« poklonimo z izborom štirinajst pesmi, s katerim dopolnjujemo slikanico *Kam bi šel, kam bi šel?*, ki jo je Slavistično društvo Dolenjske in Bele krajine izdalo leta 2019. Čeprav so bile nekatere med njimi že uglasbene, tokrat dobivajo povsem novo glasbeno podobo, katere avtorica je dr. Lorena Mihelač.

S poezijo se otroci srečajo, še preden so jo zmožni razumeti. Uživajo lahko v ritmu, zvočnosti, načinu interpretacije. Brati otroku poezijo pomeni, da mu odpiramo vrata v svet umetniške besede, saj se srečuje z umetniškim jezikom, igrami besed, rimami, pesniškimi oblikami, poleg tega pa si bogati besedni zaklad, domišljijo, ustvarjalnost in razvija govorno artikulacijo. Nenazadnje razvija tudi zmožnost koncentracije in pomnjenja; mimogrede se lahko nauči pesem na pamet in jo tako »posvoji«.

Prav tako je pomembno, da otroci pesmi pojejo, kajti s tem pri posamezniku razvijamo glasbene zmožnosti in posluš. Otrokom predstavlja petje igro, zato imajo veselje do tega. Veliko vlogo pri spodbujanju veselja do glasbe imamo v otrokovem življenju odrasli. Prek glasbe ga navdajamo s toplino, radostjo, hkrati ga sproščamo in bogatimo.

Pesmi Vere Albreht so za izvajanje glasbe primerne za otroke v predšolskem obdobju in učence prvega triletja osnovne šole, saj vsebujejo lastnosti, ki dopuščajo, da se združita besedilo in melodija. S pričujočim gradivom želimo vzgojitelje, učitelje glasbene umetnosti, zborovodje in nenazadnje starše spodbuditi, da otrokom približajo avtorico kakovostne otroške poezije, ki uspešno s pesmijo in glasbo nagovarja tudi sodobnega otroka. Ne nazadnje to dokazujeta avtorja ilustracij, Ivo Karin in Ana Zrimšek, ki sta ob pesmih Vere Albreht ustvarjala pod mentorstvom Tanje Rauch Krušič iz Zasebnega družinskega vrtca Ringa Raja iz Novega mesta.

Zbirka uglasbenih pesmi Vere Albreht nosi naslov *Kam bi šel, da bi znal?*. Nedvomno enega od odgovorov na to vprašanje najdemo tudi v poeziji in glasbi, zato upamo, da bodo vzgojitelji in učitelji zbirko vključili v izobraževalni proces. Da bi otroci čim bolj doživeli besedilo, jim je treba brati, se z njimi o prebranem pogovarjati, doživljanje pa okrepiti s poustvarjalnimi dejavnostmi, med katere sodita tudi glasba in ples. Pesmi Vere Albreht vabijo k obojemu.

Dragi starši, vzgojitelji, učitelji, popeljite svoje otroke oziroma učence v svet pesmi in domišljije. Tako jim boste narisali nasmeh na obraz in jim pričarali doživetja, ki jih ne bodo pozabili.

Vera Albreht se je rodila v Krškem 12. februarja 1895 v meščanski družini Kesler. Po osnovni šoli v Novem mestu je med letoma 1907 in 1913 obiskovala licej v Ljubljani, v šolskem letu 1913/14 pa se je vpisala na dunajsko eksportno akademijo, vendar ji je študij prekinila vojna. Med prvo svetovno vojno se je posvečala humanitarnemu delu. Kot prostovoljka je sodelovala v bojih za severno mejo; v sestavu Ljubljanskega pešpolka se je borila pri Podrožici in bila odlikovana za hrabrost. V času med obema vojnama je aktivno sodelovala pri ženskem gibanju, pri zvezi Mala ženska antanta, pri mednarodni Ligi za mir in svobodo, pri PEN klubu ter drugje. Med drugo svetovno vojno je bila večkrat zaprta, konec vojne pa je dočkala v koncentracijskem taborišču Ravensbrück. Po vojni je delovala pri društvu PEN in kot publicistka, pisateljica, pesnica in prevajalka.

Za otroke je objavljala pesmi že pred drugo svetovno vojno v *Novem rodu* (1922–24) in *Zvončku* (1929–31), po vojni pa v *Cicibanu*, *Pionirju* itd. Najbolj priljubljene so izšle v zbirkah *Mi gradimo* (1950), *Orehi* (1950), *Vesela abeceda* (1955), *Pustov god* (1965) in številnih slikanicah. Za mladostne spomine na družinski dvorec Draškovec pri Šentjerneju *Nekoč pod Gorjanci* (1960) je leta 1961 prejela Trdinovo nagrado. Svojo literarno zapuščino je poklonila Knjižnici Mirana Jarca Novo mesto in jo hranijo v Posebnih zbirkah Boga Komelja.

Lorena Mihelač je dolga leta delovala kot aktivna koncertna pianistka, nato kot klavirski pedagog. Njeni učenci so dobitniki različnih nacionalnih in mednarodnih nagrad. Je avtorica številnih e-knjig ter strokovnih in znanstvenih del s področja glasbene teorije, glasbene pedagogike, igrifikacije in računalniške znanosti. Njeno delo sega tudi na področje glasbenega ustvarjanja, predvsem v pisanju številnih priredb za Vokalni kvartet Stična, s katerim je sodelovala od 1994. do 1998. leta ter posnela več zvočnih kaset (*Pojdi in oznani*, *Z veselim srcem voščim*, *Božični koncert*). Je doktorica znanosti na področju interkulturologije. Trenutno končuje drugi doktorat na področju Informacijske in komunikacijske tehnologije na Inštitutu Jožef Stefan v Ljubljani. Tokrat se predstavlja kot avtorica glasbe izbranih otroških pesmic Vere Albreht.